

Workshop: Fokuseret indsats fra hjerne til barn

Neuroplay -En kobling imellem teori
og værktøjskasse

Neuroplay-En kobling imellem teori og værktøjskasse

- Indskoling og mellemtrin

I klasserumsledelse i folkeskolen er det vigtigt at have en forståelse for hjernens opbygning, når man arbejder med børn og unges trivsel og livskvalitet. På denne temadag præsenteres Neuroplay som en neuropædagogisk metode til at arbejde konkret med elevernes arousalregulering til at fremme deres trivsel og skabe inkluderende læringsmiljøer.

Neuroplay giver indsigt i og forståelse for hjernens opbygning og processer, og kommer med konkrete bud på legeaktiviteter, der er aktivt med til at regulere elevens arousalniveau, hvilket er særligt nyttigt hos udadreagerende børn i vanskeligheder. I Neuroplay er sproget ikke det primære, men derimod oplevelsen af samhørighed, glæde og fællesskab gennem emotionel kommunikation. Via øjenkontakt, berøring, rytme og afstemt respons hjælpes eleven til at udvikle følelsesmæssige og sociale kompetencer indenfor en sikker kontakt.

Hvem er jeg?

Jeg bor med min mand og mine to hunde.
Jeg har tre børn. Ida, Peter og Nana.

Virksomhed: Professionshøjskolen UCN – Pædagoguddannelsen Thisted

Min position: Adjunkt

Uddannelse: Cand.Pæd i Generel Pædagogik

Erfaring: Folkeskolelærer i mange år.

Udgivelse af artikler m.m.:

[Søg alt – UC Viden - Professionshøjskolernes Videndatabase](#)

Kontaktinformation: Rig@ucn.dk

Agenda og mål for dagens workshop

Agenda

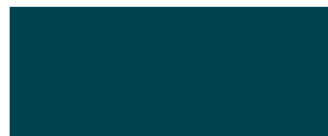
Neuropædagogik - forståelse for hjernens opbygning og elevernes ageren. Indblik i Theraplay samt Neuroplay

Gentænk klasserumsledelse
Mod værtskab og nye strategier med Neuroplay

Værktøjskassens elementer
Neuroplay's legeaktiviteter – afprøves.

Ønsket mål

Redskaber til og forståelse for hvordan I kan benytte Neuroplay som en neuropædagogisk metode til at arbejde konkret med at:

1. Skabe regulering samt relationer
2. Mindske udadreagerende adfærd
3. Bidrage til glade og motiverede børn

Hvad er neuropsykologi?

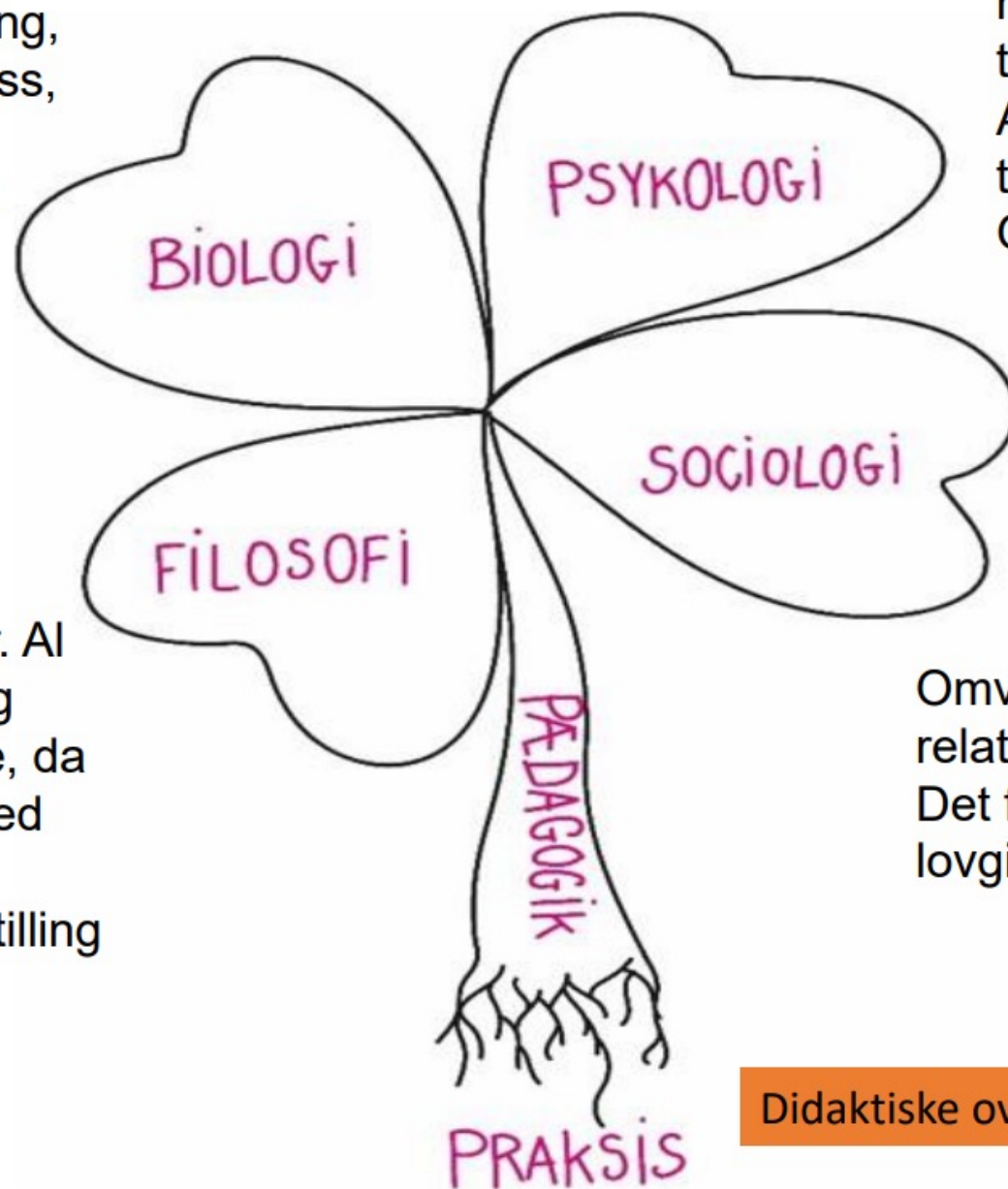

Neuropsykologien har fokus på at koble samspillet mellem mennesker, med det, der sker i vores hjerner, samt hvilken betydning det har at blive mødt og forstået med den hjerne man har som menneske.

Neuropsykologien studerer, hvorledes strukturer og processer i hjernen regulerer vores adfærd, tænkning og følelser (Keld Fredens 2012).

Viden om hjernens opbygning, strukturer og kredsløb. Stress, sanser og hjernens kemi. Hukommelse og emotioner.

Opmærksomhed på, hvorfor mennesket oplever, føler, handler og tænker, som det gør. Adfærd hænger sammen med tidligere tillærte mønstre, som vi handler efter. Giver det mening?

Menneskesyn og værdier. Al adfærd har en mening, og kroppen er her afgørende, da mennesket er i verden med deres krop. Aflæsning af tegn og opstilling af hypoteser. Magt og etik

Omverdenen omfatter både relationelle og kontekstuelle forhold. Det fysiske rum, situationen, lovgivninger ect.

Didaktiske overvejelser

Hvad er neuropædagogik?

Neuropædagogik er pædagogiske overvejelser, fremgangsmåder og gennemførelse af undervisning og behandling af personer med funktionsnedsættelse, som skyldes sygdom, skade eller forstyrrelser i hjernen. Sigtet med neuropædagogik er at gøre eleven så selvhjulpne som muligt via en kognitiv rehabilitering. Neuropædagogik bygger både på kognitive videnskaber og på pædagogik. Resultatet af undervisningen afhænger af funktionsnedsættelsens karakter, elevens personlige ressourcer og støtte i nærmiljøet samt kvaliteten af det professionelle teamarbejde, der etableres til at støtte og udvikle eleven.

- Keld Fredens,

"Mennesket i hjernen"

Hvad er neuropædagogik? (Anni Mortensen 2019)

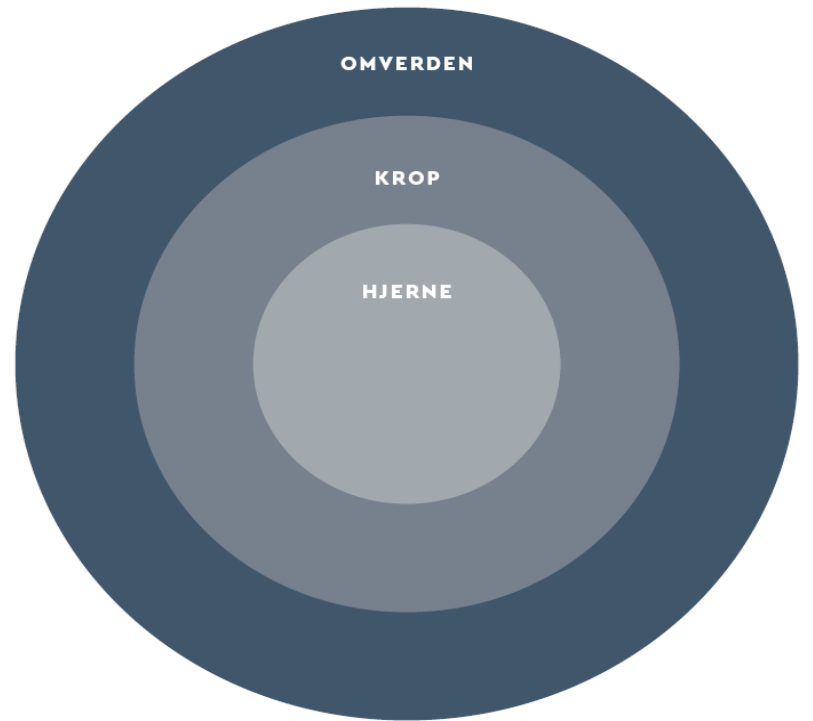

Neuropædagogik

- Neuropædagogik er en pædagogisk retning, der danner et teoretisk grundlag i forhold til at reflektere over, hvordan vi påvirker og påvirkes i samspillet med andre
- Neuropædagogikken trækker på neurovidenskab, neuropsykologi og pædagogik
- Læring og trivsel udvikles i relationer og er forankret i kroppen og hjernen, hvorfor man i det neuropædagogiske arbejde har fokus på, at vi er omverden for hinanden
- Når mennesker handler og reagerer i konkrete situationer, er både samspillet og relationen elementer som man skal forholde sig til, som en del af den omverden der omgiver os

En neuropsykologisk/neuropædagogisk forståelsesramme til menneskets udvikling

- Modellen skaber indblik i hvordan det neuropsykologiske hænger sammen med det neuropædagogiske. Vi arbejder med koblingen mellem det som sker i hjernen, og hvilken betydning det har at blive mødt og forstået som menneske.
- Relationer er afgørende for udvikling → "Relationer er vigtige. Drivkraften i systemisk forandring er tillid, og tillid opbygges ved at man danner sunde arbejdsrelationer. - Det er mennesker der forandrer mennesker" (Bruce Perry, 2019).

Samspil mellem hjerne, krop og omverden¹.

Refleksion

- Hvad blev I optaget af i forhold til neuropædagogikken?
- Hvordan passer disse overordnede betragtninger ind i jeres praksis?

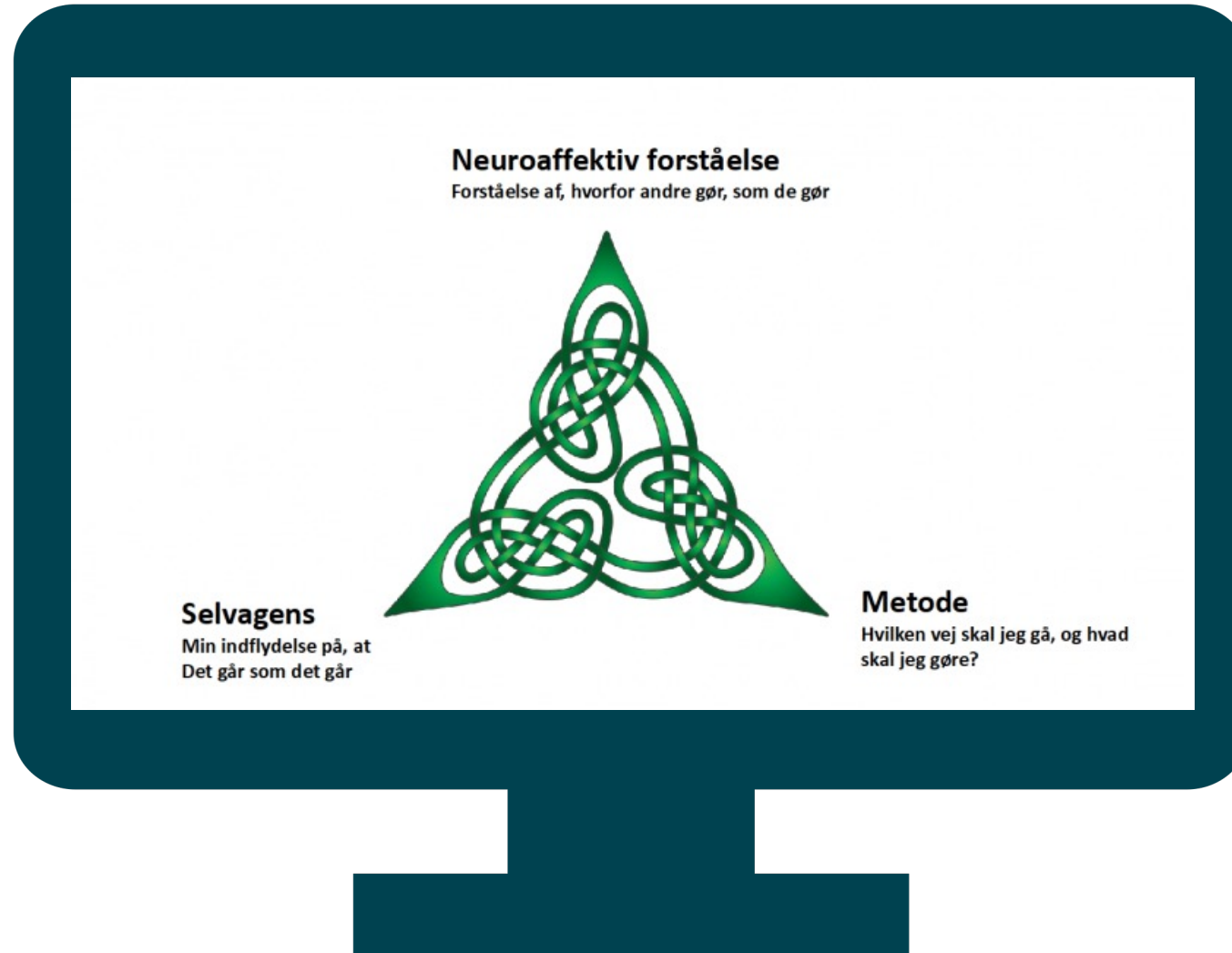
”

5 min

Introduktion til neuroaffektiv udviklingspsykologi

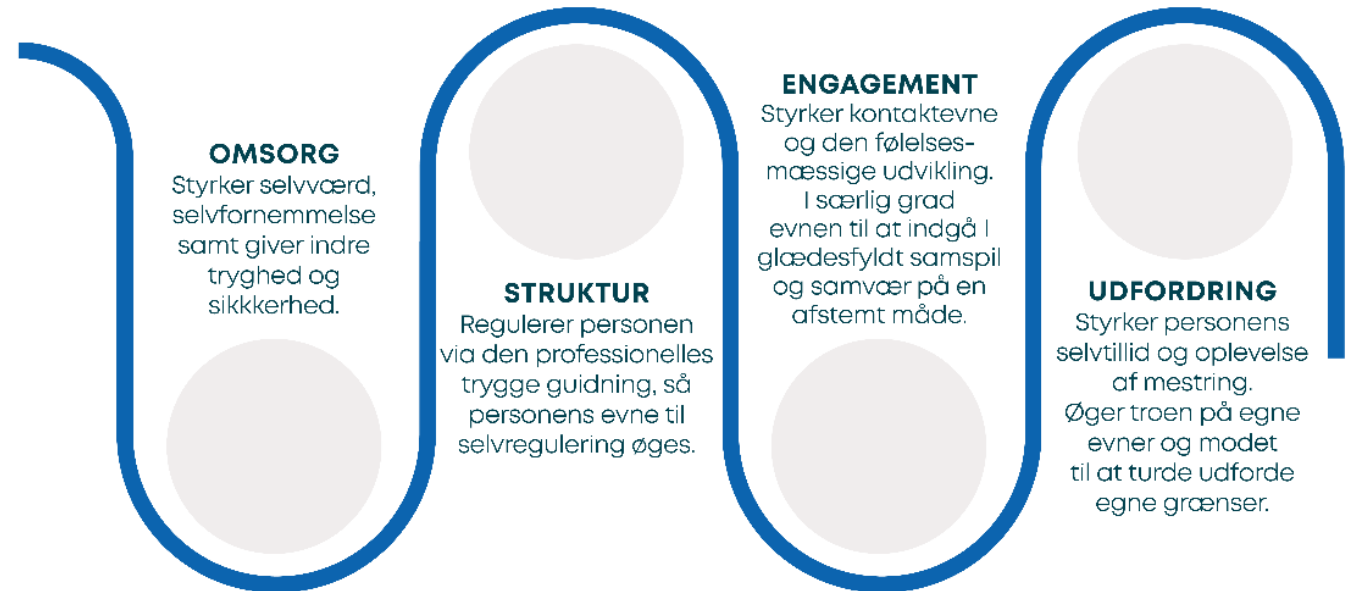

Indblik i Theraplay

- Theraplay tager afsæt i den treenige hjernens tre hierarkiske lag, der er tæt forbundne gennem massive nerveforbindelser. Sansenhjernen er den nederste del af hjernen, og består af hjernestamme og lillehjerne hvortil det autonome nervesystem befinder sig. I dette mest primitive lag af hjernen, sker der en bearbejdning af instinktive impulser og udarbejdelse af basale motoriske planlægninger. Herfra reguleres de autonome funktioner i form af bl.a. vejrtrækning, blodtryk og puls.
- I Theraplay skaber man legeaktiviteter, hvor der gennem "bølgede svingninger" arbejdes frem mod reguleringer i høj- og lav arousal tilstande mellem det sympatiske og det parasympatiske nervesystem.
- Theraplay muliggør intervention på autonomt niveau, hvor den enkelte i samspillet med den professionelle, bliver i stand til at organisere sig selv gennem kropslig synkronisering og nonverbale aktiviteter (Hart, 2011b).

Theraplays fire dimensioner

- I Theraplay er målet at man gennem leg, intervenserer og skaber forandring direkte på limbisk niveau, via opstillede og planlagte terapisesioner, med fokus på at skabe forståelse og refleksion i den enkeltes neocortex.
- Theraplaymetoden har identificeret basal forældreadfærd, som organiseres i fire dimensioner: *Omsorg, struktur, engagement* og *udfordring*.
- De fire dimensioner kan betragtes som sekvenser eller lag i opbygningen af oplevelser af grundlæggende tryghed.
- Pædagogisk opbygges en analyse i arbejdsprocessen af disse dimensioner ved at "bygge op" i et intenst samspil gennem sansehjernen. Herigennem skabes sikker tilknytning, selvregulering, og tillid gennem intersubjektive samspil, via fysisk kontakt, taktil stimulation og nonverbal kommunikation. Dette med henblik på at skabe større psykisk og social fleksibilitet (Hagmund-Hansen & Jørgensen, 2014), (Hart, 2016).

Neuroplay værktøjskassens elementer

Hvordan får vi skabt ro i stressede nervesystemer:

- Rolige bevægelser
- Genkendelig mimik
- Kropskontakt
- Trøst
- Kram
- Glædesfulde øjeblikke
- Forudsigelighed og forberedelse
- Afledning
- Sang og rytme
- Eleven pakkes ind i et tæppe og krammes fast
- Ælteleg eleven æltes som dej
- Hold i hånd og
- Beroligende musik

Forslag til lege, som hjælper eleven til kropsligt at mærke sig selv indefra:

- Fingermaling
- Stable hænder
- Kig efter sår og skrammer
- Tegn vejrudsigten/figurer på ryggen af eleven
- Bare tæer i sand eller vand
- Duften af bål
- Mad sammen med en tryk voksen
- Massage

Refleksioner omkring tiltag i undervisningen:

- Hold et konstant fokus på at regulere eleven, så det ikke hele tiden går i affekt.
- Formen er vigtigere end indholdet i det, der siges. Eleven reagerer på det nonverbale.
- Giv konkret guidning: Du gør, så gør jeg.
- Brug ikke ironi, sarkasme eller underspillede følelsesudtryk. Eleven kan måske ikke afkode det.
- Leg små lege med tæt kontakt ansigt til ansigt.

Refleksioner omkring tiltag i undervisningen:

- Skab samspil hvor eleven kan øve "Min tur-din tur".
- Marker tydeligt begyndelse, midte og afslutning af aktiviteter og lege med eleven
- Vær opmærksom på altid at sige elevens navn, så det får lov at forbinde det med noget rart eller neutralt
- Vær fysisk tæt med eleven i løbet af dagen.
- Husk, at eleven er fanget i sit eget univers.
- Giv tilpas med udfordringer, der giver en følelse af mestring. Udvid øerne af kontakt.

Neuroplay værktøjskassens elementer ud fra de fire dimensioner

STRUKTUR:

- Små lege, hvor enten Pædagogen eller læreren laver en lille bevægelse som eleven skal kopiere. På denne måde aktiveres Elevens spejlneuroner, som er forudsætningen for at kunne opnå indføling i det indre. Det kan også være lyde eller mimik.
- Eleven må slå i en avis. Eleven står stille som en Tinsoldat, og der gives tegn om hvornår det må slå hurtigt eller langsomt på papiret. (styring af impuls)

OMSORG:

- Gætteleg med lukkede øjne Er det fx vat eller fjer elevens hånd berøres af.
- Check-up, hvor vi kommer creme på små sår og rifter.
- Pizzamassage, ved hjælp af tryk, strøg og let banken.

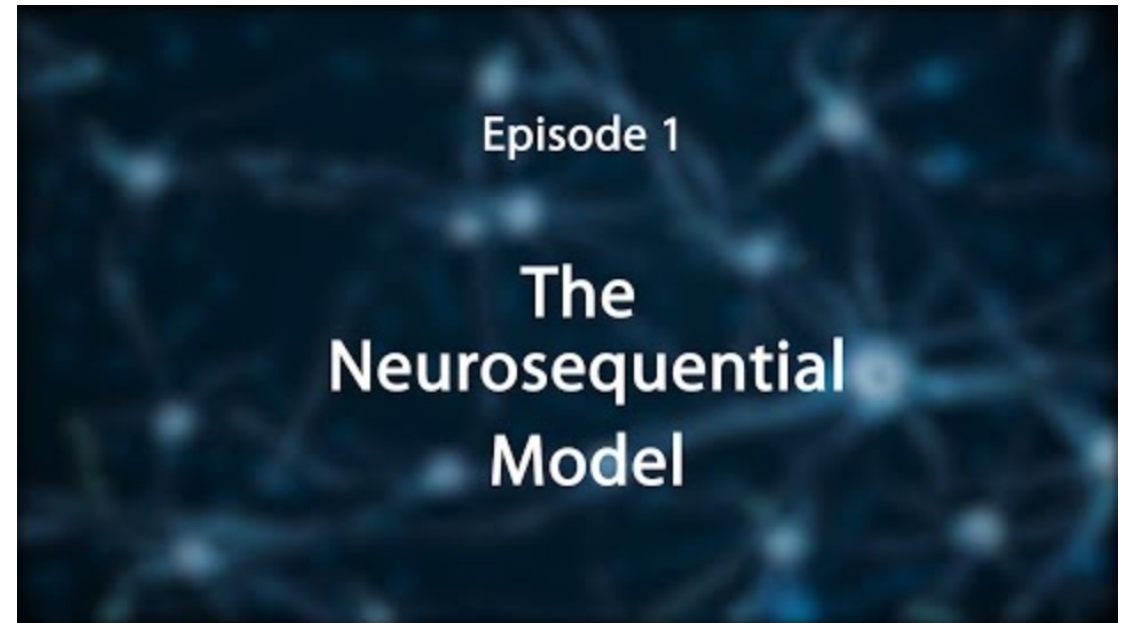
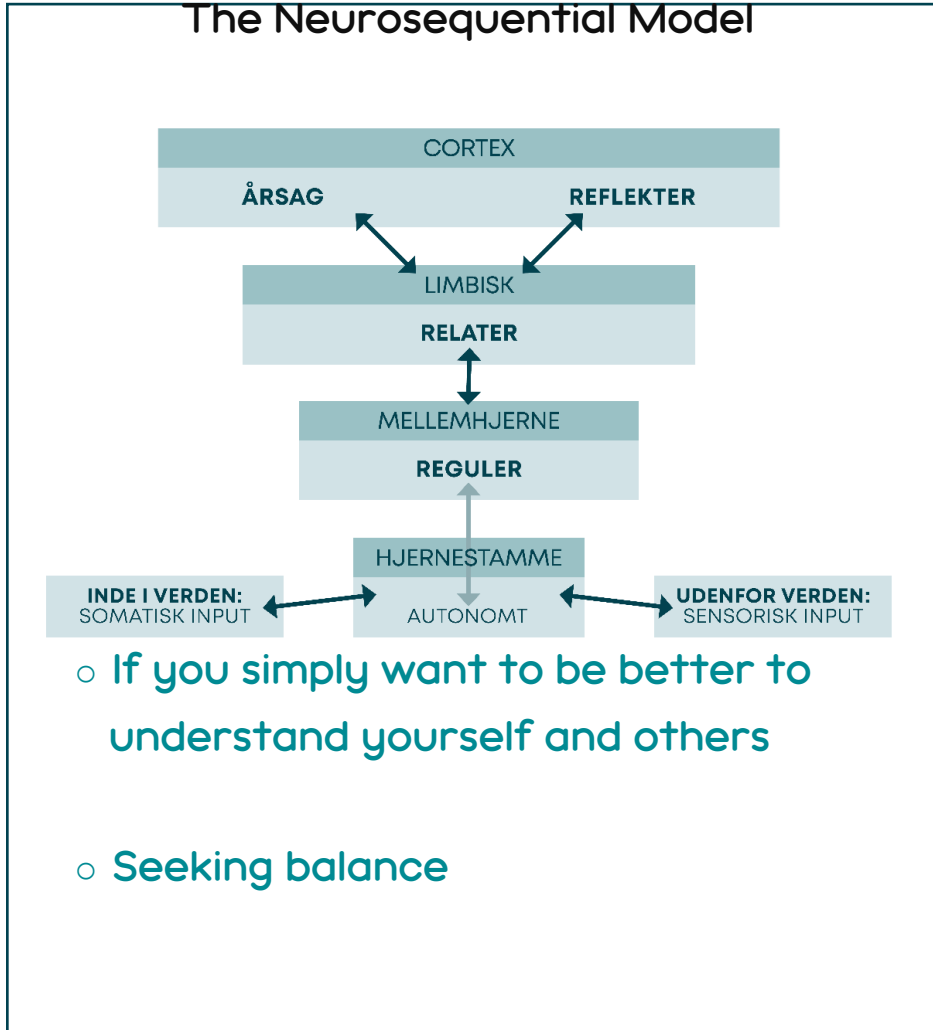
ENGAGEMENT:

- Boggie woogie, engagemnet som er forbundet med glæde og sjov.
- Lærer, pædagog puster sine kinder op, og eleven klapper dem flade, så de siger en lyd.
- Eleven vugges i et tæppe og det har øjenkontakt. Eleven styrer, hvornår der vugges ved at åbne sine øjne. Når det lukker dem, holdes en pause.
- Sidde sammen på gulvet med fødderne mod hinanden og her opleves rytme og kontakt.

UDFORDRING:

- Konkurrence om først at kunne puste en vatkugle ned i den anden ende i rummet, mens man ligger på gulvet.
 - Tommelfingerkrig. De to tomler krydser over hinanden mens der siges 1-2-10 så er der tommelfingerkrig (tælling kan reguleres i hastighed. Så den modsvarer Spændingsniveauet – hurtigt, langsomt.
- Blæse sæbebobler og klaske dem med hænderne Hurtigt –langsomt.

Stress, trauma og hjernen (Bruce Perry).

Klasserumsledelse som værtskab

Neuropædagogen er håndværkeren med det rette værktøj til formålet

- Det at udøve klasseledelse er et professionelt stykke arbejde, der kræver kontinuerlig omtanke.
- I forhold til undervisningsforstyrrende uro betyder det blandt andet, at det må undersøges, hvad uroen er et svar på, og hvad der skaber den, inden der iværksættes tiltag, der har til hensigt at dæmme op for uroen. Inden for forskningen i klasseledelse er der især tiltro til at reducere undervisningsforstyrrende uro ved at arbejde forstyrrelsespræventiv. Det vil sige at arbejde for at undgå, at forstyrrelser opstår. Det kan selvfølgelig gøres på mange måder, for eksempel det I er blevet introduceret for:
 - Her indtænkes **NEUROPLAY**:
 - Morgen
 - Efter pauser
 - I undervisningen
 - Individuelt - fælles
 - Før ture ud af huset

Gruppediskussion

5 min

Opsamling

10 min

Referenceliste

- Booth, P. B., & Jernberg, A. M. (2010). *Theraplay: Helping parents and children build better relationships through attachment-based play*. Jossey-Bass.
- Fredens. (2012). *Mennesket i hjernen: En grundbog i neuropædagogik*. Hans Reitzel
- Hart, S. (2011a). *Hjerne, samhørighed, personlighed: Introduktion til neuroaffektiv udvikling*. Hans Reitzel.
- Hart, S. (2011b). *Neuroaffektiv udviklingspsykologi*. Hans Reitzel
- Hart, S., & Bentzen, M. (2021). *Mødeøjeblikke I psykoterapi med børn*. Hans Reitzel.
- Jørgensen., & Hagemund-Hansen, C. (2014). *Børn I Gode hænder: Neuroaffektiv Udviklingspsykologi I praksis*. Hans Reitzel.
- Mortensen, A. (2021). *Neuropædagogik med mennesket i centrum: relationer, neuroner og emotioner*. Dafolo
- Perry, B. D. (2009). Examining Child Maltreatment through a Neurodevelopmental Lens: Clinical Applications of the Neurosequential Model of Therapeutics. *Journal of Loss and Trauma*, vol. 14, 240-255.